

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף י"ב of עבודה זרה. Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of

עיר שיש בה עבודת כוכבים
חוצה לה מותר

If a city is observing a certain holiday in which they worship זרה, a Jew is permitted to conduct business on that day in the marketplace outside the city.

The discussion regarding עטלוזא של עזה, whether a Jew may sell an animal in the meat market that is close to עזה on their holiday, in which there is a possibility of three Issurim.

1.

An איסור דאורייתא of

דמי עבודת כוכבים

The buyer in עטלוזא might pay the Jew with money that was sent from עזה to buy an animal for עזה.

This is an איסור דאורייתא from the Pasuk

ולא ידבק בידך מאומה מן החרם

2.

The איסור דרבנן of

יום אידם

The buyer in עטלוזא might be observing the holiday of עזה.

3.

The איסור דרבנן of

לפני אידיהן

The buyer might go give thank to the עבודה זרה on the following day.

B מהו לילך לשם

There is a Machlokes whether one is permitted to enter a city on the day they worship זרה, because

מפני חשד

שנראה כמהלך לעבודה

עבודה זרה. People will suspect him that he is going to worship זרה.

לא יניח פיו על סילון וישתה

A person may not drink from a pipe connected to the ground because he might swallow עלוקה, a leech, which is life threatening.

לא ישתה אדם מים בלילה

A person should not drink water at night, because this can bring evil spirits that cause blindness.

A

עיר שיש בה עבודת כוכבים
חוצה לה מותר

עטלוזא של עזה

דמי עבודת כוכבים

יום אידם

לפני אידיהן

B

מהו לילך לשם
מפני חשד
שנראה כמהלך לעבודה

לא יניח פיו על סילון
וישתה

לא ישתה אדם מים
בלילה

1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah

עיר שיש בה עבודת כוכבים
חוצה לה מותר

If a city is observing a certain holiday in which they worship זרה עבודה, a Jew is permitted to conduct business on that day in the marketplace outside the city.

Likewise,

היה חוצה לה עבודת כוכבים
תוכה לה מותר

If the people outside the city are observing a holiday in which they worship זרה עבודה, a Jew is permitted to conduct business on that day in the marketplace inside the city.

Because as Rashi explains;

שאין נמשכין אחר אותה עבודת כוכבים
שכן מנהג זה עובד את שלו וזה עובד את שלו
יום איד של אלו אינו ביום איד של אלו

The עכו"ם of one place are not attracted to the עבודה זרה of another place. They each have their own זרה עבודה, and their own holidays. Therefore, there is no concern for אייל וכודה.

1

מלך

עיר שיש בה עבודת כוכבים
חוצה לה מותר

If a city is observing a certain holiday in which they worship זרה עבודה, a Jew is permitted to conduct business on that day in the marketplace outside the city.

Likewise,

היה חוצה לה עבודת כוכבים
תוכה לה מותר

If the people outside the city are observing a holiday in which they worship זרה עבודה, a Jew is permitted to conduct business on that day in the marketplace inside the city.

Because as Rashi explains;

שאין נמשכין אחר אותה עבודת כוכבים
שכן מנהג זה עובד את שלו וזה עובד את שלו
יום איד של אלו אינו ביום איד של אלו

The עכו"ם of one place are not attracted to the עבודה זרה of another place. They each have their own זרה עבודה, and their own holidays.

Therefore, there is no concern for אייל וכודה.

2

The Gemara asks

היכי דמי חוצה לה

What is the minimum distance required between the two locations?

says רשב"ל משום ר' חנינא

כגון עטלוזא של עזה

Even if they are as close as the meat market right outside the city of עזה, a Jew is permitted to conduct business there.

The Gemara cites a second version in which this was initially a question:

ואיכא דאמרי

בעא מיניה רשב"ל מר' חנינא

עטלוזא של עזה מהו

Is one permitted to conduct business in the meat market near עזה?

And ר' חנינא answered

לא הלכת לצור מימין

וראית ישראל ועכו"ם

ששפתו שתי קדירות על גבי כירה אחת

ולא חשו להם חכמים

Just as, the חכמים in the city of צור allow a Jew and non-Jew to place their pots on the same stove top, and they're not concerned about their close proximity;

They would also allow a Jew to conduct business in עטלוזא של עזה even though there is a pagan holiday in nearby עזה.

2

היכי דמי חוצה לה

What is the minimum distance required between the two locations?

רשב"ל מלוי ר' חנינא

כגון עטלוזא של עזה

Even if they are as close as the meat market right outside the city of עזה, a Jew is permitted to conduct business there.

The Gemara cites a second version in which this was initially a question:

ואיכא דאמרי

בעא מיניה רשב"ל מר' חנינא
עטלוזא של עזה מהו

Is one permitted to conduct business in the meat market near עזה?

ר' חנינא

לא הלכת לצור מימין

וראית ישראל ועכו"ם

ששפתו שתי קדירות על גבי כירה אחת
ולא חשו להם חכמים

Just as, the חכמים in the city of צור allow a Jew and non-Jew to place their pots on the same stove top, and they're not concerned about their close proximity;

They would also allow a Jew to conduct business in עטלוזא של עזה even though there is a pagan holiday in nearby עזה.

3 And the Gemara offers three explanations of רבי חנינא's answer:
 1.
 אביי explains that רבי חנינא meant to say as follows:
 Regarding,
 שתי קדירות
 לא חשו להם חכמים
 משום בשר נבילה
 Just as the חכמים were not concerned for an איסור דאורייתא that the non-Jew might sneak נבילה meat into the Jew's pot;
 So too, regarding
 עטלוזא של עזא
 לא חשו להם חכמים
 משום דמי עבודת כוכבים
 The חכמים are not concerned, even for the איסור דאורייתא not to benefit from זרה עבודה זרה money, that the buyer in עטלוזא might pay the Jew with money that was sent from זרה to buy an animal for זרה עבודה זרה.
 And certainly, there is no concern for the איסור דרבנן of יום אידם
 That the buyer in עטלוזא might be observing the holiday of עזא, and אזיל ומודה.

רב disagrees and says that only regarding שתי קדירות there is no concern for נבילה, because
 לית הנאה לעכו"ם
 ומסתפי דאי חזי ליה ישראל תבע ליה בדינא
 The non-Jew has no benefit from putting נבילה into the Jew's pot; and, he is also afraid that the Jew will catch him in the act and press charges against him.
 However, regarding עטלוזא של עזא there IS a concern for דמי עבודת כוכבים, because as Rashi explains
 מתכוין עכו"ם לעשות רצון חברו
 The buyer in עטלוזא wants to fulfill the request of his friend in עזא. ®

3

1

אביי explains that רבי חנינא meant to say as follows:

<p><i>So too, regarding</i> עטלוזא של עזא לא חשו חכמים משום דמי עבודת כוכבים <i>The חכמים are not concerned, even for the איסור דאורייתא not to benefit from זרה עבודה זרה money, that the buyer in עטלוזא might pay the Jew with money that was sent from זרה to buy an animal for זרה עבודה זרה.</i></p>	<p><i>Regarding,</i> שתי קדירות לא חשו חכמים משום בשר נבילה <i>Just as the חכמים were not concerned for an איסור דאורייתא that the non-Jew might sneak נבילה meat into the Jew's pot;</i></p>
---	--

And certainly, there is no concern for the איסור דרבנן of יום אידם - That the buyer in עטלוזא might be observing the holiday of עזא, and אזיל ומודה.

~~X~~

רב disagrees and says

Only by קדירות there is no concern for נבילה, because

לית הנאה לעכו"ם
ומסתפי דאי חזי ליה ישראל
תבע ליה בדינא
The non-Jew has no benefit from putting נבילה into the Jew's pot; and, he is also afraid that the Jew will catch him in the act and press charges against him.

However, regarding עטלוזא של עזא there is a concern for דמי עבודת כוכבים, because as Rashi explains
מתכוין עכו"ם לעשות רצון חברו
The buyer in עטלוזא wants to fulfill the request of his friend in עזא.

4

2.
Therefore, רבא explains that רבי חנינא meant to say as follows:
Regarding שתי קדירות לא חשו להם חכמים משום בישולי עכו"ם
Just as the חכמים were not concerned for the איסור דרבנן of בישול עכו"ם, that the non-Jew will cook the food in the Jew's pot;
So too, regarding עטלוזא של עזא לא חשו להם חכמים משום יום אידם
The חכמים permitted a Jew to sell an animal to a non-Jew in the עטלוזא, as long as the buyer pays with his own money and there is no עבודת כוכבים דמי, which is an איסור דאורייתא;
And they were not concerned for the איסור דרבנן of יום אידם, that the buyer in the עטלוזא might be observing the holiday of עזה.

רבה בר עולא disagrees and says that only regarding שתי קדירות there is no concern for בישול עכו"ם because מכי חתי ישראל חדא זימנא בגחלים
If the Jew stokes the coals even once, the food is considered בישול ישראל.
However, regarding עטלוזא של עזא, a Jew may not sell an animal on יום אידם, because דילמא האי עכו"ם שייך בתר בני תוכה הואיל וסמוכה לה
Perhaps this buyer does observe the holiday of עזה since it's close by.

4

2

רבא explains that רבי חנינא meant to say as follows:

So too, regarding עטלוזא של עזא לא חשו חכמים משום יום אידם

The חכמים permitted a Jew to sell an animal to a non-Jew in the עטלוזא, as long as the buyer pays with his own money and there is no דמי עבודת כוכבים, which is an איסור דאורייתא;

And they were not concerned for the איסור דרבנן of יום אידם, that the buyer in the עטלוזא might be observing the holiday of עזה.

Regarding שתי קדירות לא חשו חכמים משום בישולי עכו"ם

Just as the חכמים were not concerned for the בישול עכו"ם of איסור דרבנן, that the non-Jew will cook the food in the Jew's pot;

רבה בר עולא disagrees and says

Only regarding שתי קדירות there is no concern for בישול עכו"ם because

מכי חתי ישראל חדא זימנא בגחלים

If the Jew stokes the coals even once, the food is considered בישול ישראל.

However, regarding עטלוזא של עזא, a Jew may not sell an animal on יום אידם,

because

דילמא האי עכו"ם

שייך בתר בני תוכה הואיל וסמוכה לה

Perhaps this buyer does observe the holiday of עזה since it's close by.

5

3. Therefore, בר עולא explains that רבי חנינא meant to say as follows:

Regarding

שתי קדירות

לא חשו להם חכמים

משום צינורא

Just as the חכמים were not concerned that droplets from the Treif pot might splatter into the Kosher pot, because

הואיל ואיסור קל הוא

דלא שכיח

ובטיל ברובא

The chances are slight, and the droplets would become

nullified by the majority in the kosher pot.

So too, regarding

עטלוצא של עזא

לא חשו להם חכמים

משום לפני אידיהן

The חכמים are not concerned that the buyer will go give thanks to the עבודה זרה on the following day, because it's not common for them to have the same עבודה זרה, and the same holidays.

=====

5

3

בר עולא explains that רבי חנינא meant to say as follows:

So too, regarding

עטלוצא של עזא

לא חשו להם

חכמים

משום לפני אידיהן

The חכמים are not concerned that the buyer will go give thanks to the עבודה זרה on the following day, because it's not common for them to have the same עבודה זרה, and the same holidays.

Regarding

שתי קדירות

לא חשו להם

חכמים

משום צינורא

Just as the חכמים were not concerned that droplets from the Treif pot might splatter into the Kosher pot, because

*הואיל ואיסור קל הוא
דלא שכיח ובטיל ברובא*

The chances are slight, and the droplets would become nullified by the majority in the kosher pot.

6 The Mishnah continues:
 מהו לילך לשם
 Is a Jew permitted to enter a city on the day they
 worship זרה עבודה?
 It depends:
 בזמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום
 אסור
 If the road leads only to that city, but it does not continue
 to other cities, a Jew may not enter the city, because as
 Rashi explains
 מפני חשד שנראה כמהלך לעבודה
 עבודה עבודה People will suspect him that he is going to worship
 זרה. ®
 ואם היה יכול להלך בה למקום אחר
 מותר
 But if the road continues, on to other cities, a Jew may
 enter the city, because there is no חשד since he is merely
 passing through toward the next city.

The Gemara cites a Braisa in which this is a Machlokes:
 רבי מאיר holds
 אסור ליכנס לתוכה ולא מתוכה לעיר אחרת
 A Jew may not enter the city, even if he intends to
 continue to another city.
 While the חכמים hold like our Mishnah
 כל זמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום אסור
 אין הדרך מיוחדת לאותו מקום מותר
 =====

6 *The Mishnah continues* מאיר

מהו לילך לשם
 Is a Jew permitted to enter a city on the day they
 worship זרה עבודה?
It depends:
בזמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום
אסור
 If the road leads only to that city,
 but it does not continue to other cities,
 a Jew may not enter the city,
because as Rashi explains
מפני חשד שנראה כמהלך לעבודה
People will suspect him that he is going
to worship זרה עבודה.

ואם היה יכול להלך בה למקום אחר
מותר
 But if the road continues, on to other cities,
 a Jew may enter the city, because there is no חשד
 since he is merely passing through toward the next city.

ברייתא

<p><i>חכמים</i></p> <p>כל זמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום אסור אין הדרך מיוחדת לאותו מקום מותר</p>	<p><i>רבי מאיר</i></p> <p>אסור ליכנס לתוכה ולא מתוכה לעיר אחרת <i>A Jew may not enter the</i> <i>city, even if he intends to</i> <i>continue to another city.</i></p>
---	---

7 The Braisa continues with several Halachos regarding עבודה זרה for חשד:

2.

ישב לו קוץ בפני עבודת כוכבים
לא ישחה ויטלנה

מפני שנראה כמשתחוה לעבודת כוכבים

If a thorn became lodged in someone's foot while he stood in front of an עבודה זרה, he may not kneel to remove the thorn, because it appears like he's bowing to the עבודה זרה.

However,

ואם אינו נראה

מותר

If he turns to the side and it does not appear like he's bowing to the עבודה זרה, it is permitted.

3.

Similarly

נתפזרו לו מעותיו בפני עבודת כוכבים

לא ישחה ויטלם

If someone's money was scattered in front of an עבודה זרה, he may not kneel to gather the money;

מפני שנראה כמשתחוה לעבודת כוכבים

ואם אינו נראה מותר

4.

מעיין המושך לפני עבודת כוכבים

לא ישחה וישתה

If there was a spring that ran in front of an עבודה זרה, he may not kneel to take a drink;

מפני שנראה כמשתחוה לעבודת כוכבים

ואם אינו נראה מותר

7

Several other halachos regarding עבודה זרה for חשד:

2

**ישב לו קוץ בפני עבודת כוכבים
לא ישחה ויטלנה
מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים**

If a thorn became lodged in someone's foot while he stood in front of an עבודה זרה, he may not kneel to remove the thorn, because it appears like he's bowing to the עבודה זרה.

However,

**ואם אינו נראה
מותר**

If he turns to the side and it does not appear like he's bowing to the עבודה זרה, it is permitted.

3

**נתפזרו לו מעותיו
בפני עבודת כוכבים
לא ישחה ויטלם**

If someone's money was scattered in front of an עבודה זרה, he may not kneel to gather the money;

**מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים
ואם אינו נראה מותר**

4

**מעיין המושך לפני עבודת כוכבים
לא ישחה וישתה**

If there was a spring that ran in front of an עבודה זרה, he may not kneel to take a drink;

**מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים
ואם אינו נראה מותר**

8

5. פרצופות המקלחין מים לכרכין
 לא יניח פיו על פיהם וישתה
 If there is a water fountain that emits water from an idol's mouth, one may not apply his mouth to take a drink, because
 מפני שנראה כמנשק לעבודת כוכבים
 He appears to be kissing the idol.

כיוצא בו
 לא יניח פיו על סילון וישתה
 A person may not drink from a pipe connected to the ground, because of
 סכנה עלוקה
 He might swallow a leech which is life threatening.

And another Braisa states
 לא ישתה אדם מים
 לא מן הנהרות ולא מן האגמים
 לא בפיו ולא בידו אחת
 ואם שתה דמו בראשו
 A person should not drink water directly from a river or lake, without first checking the water with both hands, because of
 סכנה עלוקה

As רבי חנינא says
 הבולע נימא של מים
 מותר להחם לו חמין בשבת
 If a person's swallows a leech, others are permitted to cook up water for him on Shabbos, because it is סכנת נפשות. And
 אדהכי והכי ליגמע חלא
 And in the meantime, until the water heats up, he should swallow vinegar.

=====

8

5

**פרצופות המקלחין מים לכרכין
 לא יניח פיו על פיהם וישתה**

If there is a water fountain that emits water from an idol's mouth, one may not apply his mouth to take a drink, because

**מפני שנראה
 כמנשק לעבודת כוכבים**
He appears to be kissing the idol.

כיוצא בו

לא יניח פיו על סילון וישתה

A person may not drink from a pipe connected to the ground, because of

סכנה עלוקה
He might swallow a leech which is life threatening.

And another Braisa states

**לא ישתה אדם מים
 לא מן הנהרות ולא מן האגמים
 לא בפיו ולא בידו אחת
 ואם שתה דמו בראשו**

A person should not drink water directly from a river or lake, without first checking the water with both hands, because of

סכנה עלוקה

As רבי חנינא says

**הבולע נימא של מים
 מותר להחם לו חמין בשבת**

If a person's swallows a leech, others are permitted to cook up water for him on Shabbos, because it is סכנת נפשות.

אדהכי והכי ליגמע חלא

And in the meantime, until the water heats up, he should swallow vinegar.

9 ת"ר לא ישתה אדם מים בלילה
ואם שתה דמו בראשו מפני הסכנה
A person should not drink water at night, because this can
bring evil spirits that cause blindness.

ואם צחי

And if he is very thirsty

אי איכא אחרינא בהדיה

ליתרייה ולימא ליה צחינא מיא

If there is another person with him, he should wake him
and tell him that he is thirsty, because the evil spirits will
not harm two people.

ואי לא

נקרקש בנכתמא אחצבא

ונימא איהו לנפשיה

But if there is no other person there, he should bang the lid
on the jug, so that it sounds as if there is another person
there, and he should repeat a certain incantation.

9

מגן יבון

**לא ישתה אדם מים בלילה
ואם שתה דמו בראשו
מפני הסכנה**

*A person should not drink water at night,
because this can bring evil spirits that cause blindness.*

ואם צחי

And if he is very thirsty

**אי איכא אחרינא בהדיה
ליתרייה ולימא ליה צחינא מיא**

*If there is another person with him,
he should wake him and tell him that he is thirsty,
because the evil spirits will not harm two people.*

ואי לא

**נקרקש בנכתמא אחצבא
ונימא איהו לנפשיה**

*But if there is no other person there,
he should bang the lid on the jug,
so that it sounds as if there is another person there,
and he should repeat a certain incantation.*